

ASUPRA COMPACITĂȚII UNOR OPERATORI INTEGRALI SINGULARI ÎN SPAȚII CU PONDERI

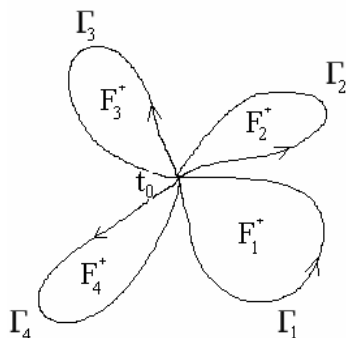
Oxana PALADI

Catedra Analiză Matematică și Ecuații Diferențiale

The operators such as $aP - PaI$, $aQ - QaI$ and integral operators with weak singularities are studied in the work. It is proven that the operators $aP - PaI$ and $aQ - QaI$ are totally continuous (or compact) in spaces with weights in one and only one case, when the function $a(t)$ is continuous on the contour of integration. As a corollary, it is shown that the factor-algebra generated by singular operators with piecewise continuous coefficients is not comutative and the symbol on that algebra is a matrix-function.

Fie Γ un contur compus format din n curbe închise $\Gamma_1, \Gamma_2, \dots, \Gamma_n$ de tip Leapunov pe porțiuni, care au un singur punct comun t_0 . Notăm prin F_Γ^+ domeniul mărginit de conturul Γ . Vom presupune că domeniile $F_j^+ (= F_{\Gamma_j}^+)$ nu au puncte comune și la ocolirea punctului t_0 împotriva mișcării acelor de ceasornic domeniul F_{j+1}^+ urmează după domeniul F_j^+ ($j = 1, 2, \dots, n-1$). Orientăm conturul Γ astfel încât, parcurgând curba Γ_j , domeniul F_j^+ să rămână la stânga.

În Figura 1 este reprezentat un astfel de contur Γ pentru $n = 4$.

Fig.1.

Notăm prin $CP(\Gamma)$ mulțimea tuturor funcțiilor $a(t)$ continue în orice punct $t \in \Gamma$, cu excepția punctului t_0 , în care există limitele finite $a_j(t_0 + 0)$ și $a_j(t_0 - 0)$ ($j = 1, 2, \dots, n$) atunci când t tinde către t_0 pe curba Γ_j dinspre și, respectiv, spre punctul t_0 . Prin $CP_+(\Gamma)$ notăm mulțimea funcțiilor $f(t)$ din $CP(\Gamma)$, pentru care $f_j(t_0 + 0) = f_j(t_0 - 0)$ ($j = 1, 2, \dots, n$), iar prin $CP_-(\Gamma)$ mulțimea funcțiilor $f(t)$ din $CP(\Gamma)$, pentru care $f_j(t_0 + 0) = f_{j+1}(t_0 - 0)$ ($j = 1, 2, \dots, n-1$) și $f_n(t_0 + 0) = f_1(t_0 - 0)$. Intersecția $C_+P(\Gamma) \cap C_-P(\Gamma)$ coincide cu mulțimea $C(\Gamma)$ de funcții continue pe Γ .

Fie $\rho(t) = \prod_{k=0}^n |t - t_k|^{\beta_k}$, unde $t_0, t_1, t_2, \dots, t_m$ sunt puncte diferite pe Γ și β_k sunt numere reale, care verifică condițiile $-1 < \beta_k < p - 1$, $k = 0, 1, 2, \dots, m$. Conform rezultatelor lui S.Mihlin ([1], (a se vedea și [2]), pentru orice funcție $a \in C(\Gamma)$ operatorii $aP - PaI$ și $aQ - QaI$ sunt compacți în spațiul $L_p(\Gamma, \rho)$. Operatorii (proectorii) integrali singulari F.Riesz P și Q sunt definiți de egalitățile:

$$P = \frac{1}{2}(I + S), \quad Q = \frac{1}{2}(I - S), \quad (1)$$

unde S este operatorul integral cu nucleul Cauchy,

$$(S\varphi)(t) = \frac{1}{\pi i} \int_{\Gamma} \frac{\varphi(\tau)}{\tau - t} d\tau. \quad (2)$$

În studiul ecuațiilor integrale singulare cu nucleu Cauchy deseori apare necesitatea de a considera operatori de forma

$$(T_a\varphi)(t) = \frac{1}{\pi i} \int_{\Gamma} \frac{a(\tau) - a(t)}{\tau - t} \varphi(\tau) d\tau \quad (t \in \Gamma), \quad (3)$$

unde $a(t)$ este o funcție cunoscută definită pe Γ .

Teorema 1. Fie Γ un contur compus și $a \in CP(\Gamma)$. Operatorul $T_a = aS - SaI$ este compact în spațiul $L_p(\Gamma, \rho)$, dacă și numai dacă $a \in C(\Gamma)$.

Demonstrație. Suficiența. Dacă funcția a este un polinom sau o funcție rațională, atunci teorema este evidentă. În acest caz operatorul T_a este de rang finit.

Fie a orice funcție continuă pe Γ . Atunci există un șir $\{a_n(t)\}$ de polinoame (dacă Γ este deschis) sau de funcții raționale (dacă Γ este închis) cu polurile în afara conturului Γ , care converge uniform către funcția a , $\max_{t \in \Gamma} |a_n(t) - a(t)| \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$. Așa cum

$$\|T_a - T_{a_n}\|_{L_p(\Gamma, \rho)} \leq 2 \max_{t \in \Gamma} |a(t) - a_n(t)| \|S\|_{L_p(\Gamma, \rho)},$$

rezultă că operatorul T_a este compact în spațiul $L_p(\Gamma, \rho)$.

Înainte de a demonstra necesitatea teoremei, vom considera două exemple. Vom arăta că dacă $h \in CP_+(\Gamma)$ sau $h \in CP_-(\Gamma)$, atunci, în general, operatorul $T_h = hS - ShI$ nu este compact în spațiul $L_p(\Gamma, \rho)$.

Exemplul 1. Fie conturul Γ reprezentat în Figura 2

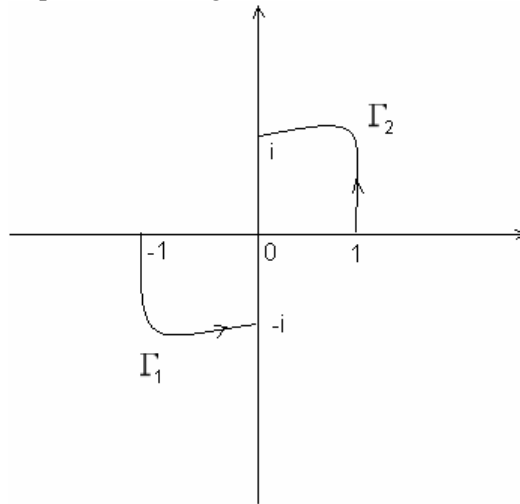

Fig.2.

În calitate de funcție $h(t)$ considerăm funcția caracteristică a curbei Γ_2 :

$$h(t) = \begin{cases} 0, & \text{dacă } t \in \Gamma_1, \\ 1, & \text{dacă } t \in \Gamma_2. \end{cases} \quad (4)$$

Evident, funcția $h(t)$ aparține mulțimii $CP_+(\Gamma)$. Admitem că operatorul $T_h = hS - ShI$ este compact. Fie $\chi(t)$ funcția caracteristică a segmentului $[-1, 0]$ și $A = \chi(t)T_h$. Vom demonstra că operatorul A nu este compact și, astfel, vom obține o contradicție.

În spațiul $L_2(\Gamma)$ considerăm șirul normat de funcții, definite de egalitatea:

$$\varphi_n(t) = \begin{cases} \sqrt{n}, & \text{dacă } t \in \left[0, \frac{1}{n}\right], \\ 0, & \text{dacă } t \in \Gamma \setminus \left[0, \frac{1}{n}\right]. \end{cases}$$

Vom demonstra că din șirul $\psi_n(t) = A\varphi_n$ nu se poate de extras un subșir convergent. Să evaluăm normele $\|\psi_n\|$ în spațiul $L_p(\Gamma)$ ($1 < p < 2$). Avem:

$$\begin{aligned} \|\psi_n\|_{L_p}^p &= \int_{\Gamma} |(A\varphi_n)(t)|^p |dt| = \int_{-1}^0 \left| \frac{1}{\pi} \int_{i_{\Gamma}} \frac{h(\tau)}{\tau-t} \varphi_n(\tau) d\tau - \frac{1}{\pi} \int_{i_{\Gamma}} \frac{h(t)}{\tau-t} \varphi_n(\tau) d\tau \right|^p |dt| \leq \\ &\leq \frac{2^p}{\pi^p} \left(\int_{-1}^0 \left| \int_{i_{\Gamma}} \frac{h(\tau)}{\tau-t} \varphi_n(\tau) d\tau \right|^p |dt| + \int_{-1}^0 \left| \int_{i_{\Gamma}} \frac{h(t)}{\tau-t} \varphi_n(\tau) d\tau \right|^p |dt| \right) = \frac{2^p}{\pi^p} \int_{-1}^0 \left| \int_0^{\frac{1}{n}} \frac{\sqrt{n}}{\tau-t} d\tau \right|^p |dt| \leq n^{\frac{p-2}{2}} \int_{-\infty}^0 \left| \ln \left| \frac{t-1}{t} \right| \right|^p dt. \end{aligned} \quad (5)$$

Așadar, $\|\psi_n\| \rightarrow 0$ în $L_p(\Gamma)$ ($1 < p < 2$). De aici rezultă că dacă în spațiul $L_2(\Gamma)$ șirul $\psi_n(t) = A\varphi_n$ ar conține un subșir convergent $\psi_{n_k}(t)$, atunci $\psi_{n_k}(t) \rightarrow 0$. Aceasta însă este cu neputință, deoarece

$$\|\psi_n\|_{L_2}^2 = \int_{-1}^0 \left| \frac{1}{\pi} \int_{i_{\Gamma}} \frac{h(\tau)}{\tau-t} \varphi_n(\tau) d\tau - \frac{1}{\pi} \int_{i_{\Gamma}} \frac{h(t)}{\tau-t} \varphi_n(\tau) d\tau \right|^2 |dt| = \int_{-1}^0 \left| \frac{1}{\pi} \int_0^{\frac{1}{n}} \frac{h(t)}{\tau-t} \sqrt{n} d\tau \right|^2 |dt| = \frac{1}{\pi^2} \int_{-1}^0 \left| \ln \left| \frac{1-t}{t} \right| \right|^2 dt. \quad (6)$$

Exemplul 2. Fie Γ același contur de la exemplul 1. Prin $h(t)$ notăm o funcție continuă în orice punct $t \in \Gamma \setminus \{0\}$, care mai verifică următoarele condiții: $h(t) = 0$ pentru $t \in [i, 0] \in \Gamma_2$, $h(t) = 1$ pentru $t \in [0, 1] \in \Gamma$, există $h_1(0+0) = 0$ și $h_1(0-0) = 1$.

Așa cum $h_1(0-0) = h_2(0+0) = 1$ și $h_1(0+0) = h_2(0-0) = 0$, rezultă că $h \in CP_-(\Gamma)$.

Considerăm în $L_p(\Gamma)$ mulțimea de funcții $\{\varphi_n(t)\}$ definită în felul următor:

$$\varphi_n(t) = \begin{cases} 0, & \text{pentru } t \in \Gamma \setminus \left[0, \frac{1}{n}\right] \\ n^{1/p}, & \text{pentru } t \in \left[0, \frac{1}{n}\right], \end{cases}$$

Este evident că $\|\varphi_n\|_{L_p} = 1$. Fie $\chi(t)$ funcția caracteristică a segmentului $[i, 0] \in \Gamma_2$ și $A = \chi(t)T_a$. Vom demonstra că operatorul A nu este compact în $L_p(\Gamma)$. Avem:

$$\begin{aligned} \Phi_n(t) &= (A\varphi_n)(t) = \frac{\chi(t)}{\pi i} \int_{\Gamma} \frac{h(\tau) - h(t)}{\tau-t} \varphi_n(\tau) d\tau = \frac{\chi(t)}{\pi i} n^{1/p} \left(\int_0^{\frac{1}{n}} \frac{h(\tau)}{\tau-t} d\tau - h(t) \int_0^{\frac{1}{n}} \frac{d\tau}{\tau-t} \right) = \\ &= \frac{\chi(t)}{\pi i} n^{1/p} \int_0^{\frac{1}{n}} \frac{1}{\tau-t} d\tau = \frac{n^{1/p}}{\pi i} \chi(t) \text{Ln} \frac{1-nt}{nt}. \end{aligned}$$

Pentru orice $\sigma > 0$ ($0 < \sigma < 1$) vom avea:

$$\begin{aligned} \int_{\Gamma} \left| \Phi_n(t+i\sigma) - \Phi_n(t) \right|^p |dt| &= \int_{[i,0]} \left| \Phi_n(t+i\sigma) - \Phi_n(t) \right|^p |dt| = \int_0^1 \left| \Phi_n(it+i\sigma) - \Phi_n(it) \right|^p dt \geq \\ &\geq \int_{1-\sigma/2}^1 \left| \Phi_n(it+i\sigma) - \Phi_n(it) \right|^p dt = \int_{1-\sigma/2}^1 \left| \Phi_n(it) \right|^p dt \geq \frac{n}{\pi} \int_{1-\sigma/2}^1 \left| \ln \frac{1+t^2}{t} \right|^p dt. \end{aligned} \quad (7)$$

Așa cum $\frac{1+t^2}{t} \geq 2$ pentru $t \in \left[1 - \frac{\sigma}{2}, 1\right]$, atunci $\ln \frac{1+t^2}{t} \geq \ln 2$ și din inegalitatea (7) obținem:

$$\int_{\Gamma} |\Phi_n(t+i\sigma) - \Phi_n(t)|^p |dt| \geq \frac{n\sigma}{2\pi} \ln 2. \quad (8)$$

Acum luăm $\sigma = \frac{2\pi}{n}$, $n > 4$, și inegalitatea (8) devine

$$\int_{\Gamma} |\Phi_n(t+i\sigma) - \Phi_n(t)|^p |dt| \geq \ln 2. \quad (9)$$

Așadar, în baza criteriului M.Riess despre compacitatea mulțimilor de funcții în L_p , mulțimea de funcții $\{\Phi_n(t)\}$ nu este compactă în $L_p(\Gamma)$ și de aceea operatorul $T_a = aS - SaI$ nu este compact în $L_p(\Gamma)$.

Folosind acest exemplu, vom demonstra necesitatea teoremei 1. Fie $a \in CP(\Gamma)$ și admitem că operatorul T_a este compact în $L_p(\Gamma)$. Fără a diminua generalitatea, vom presupune că conturul Γ este cel de la exemplul 1 și $a_1(0+0) \neq a_1(0-0)$. Fie $\omega = a_1(0+0) - a_1(0-0)$ și considerăm funcția

$$b(t) = \begin{cases} a(t) - \omega h(t), & \text{pentru } t \in \Gamma_1 \setminus \{0\}, \\ a_1(t_0+0), & \text{pentru } t \in \Gamma_2, \end{cases}$$

unde h este funcția definită de la exemplul 2. Avem $b_2(0+0) = b_2(0-0) = a_1(0+0)$, $b_1(0+0) = a_1(0+0) - \omega h_1(0+0) = a_1(0+0)$ și $b_1(0-0) = a_1(0-0) - \omega h_1(0-0) = a_1(0-0)$. Așadar, funcția $b(t)$ este continuă pe Γ și, în virtutea celor deja demonstrate, operatorul T_b este compact în $L_p(\Gamma)$.

Din egalitatea $\chi_1 T_b \chi_1 = \chi_1 T_a \chi_1 - \omega \chi_1 T_h \chi_1$, unde χ_1 este funcția caracteristică a curbei Γ_1 , și din faptul că operatorul T_a este compact rezultă că operatorul $\chi_1 T_h \chi_1$ este compact în $L_p(\Gamma_1)$. Atunci, operatorul $H_\lambda = \chi_1 T_h \chi_1 - \lambda I$ este noetherien în $L_p(\Gamma_1)$ pentru orice $\lambda \neq 0$, adică simbolul lui, $H_\lambda(t, \mu)$, trebuie să fie nedegenerat pentru orice $\lambda \neq 0, \mu \in [0, 1]$ și orice $t \in \Gamma_1$. Scriem simbolul (*a se vedea* [3]) acestui operator în punctul t_0 .

$$H_\lambda(t_0, \mu) = \begin{vmatrix} -\lambda & 2\xi(\mu) \\ -2\xi(\mu) & -\lambda \end{vmatrix},$$

unde $\xi(\mu) = \sqrt{f(\mu)(1-f(\mu))}$ și $f(\mu) = \begin{cases} \frac{\sin \theta \mu}{\sin \theta} e^{i\theta(\mu-1)}, & \text{pentru } p \neq 2 \\ \mu, & \text{pentru } p = 2. \end{cases}$

Observăm că $\det H_\lambda(t_0, \mu) = \lambda^2 - 4f(\mu)(1-f(\mu))$ și $\det H_\lambda(t_0, \mu) = 0$ pentru $\lambda = 2\sqrt{f(\mu)(1-f(\mu))}$. Contrazicerea obținută demonstrează că operatorul T_a nu este compact în $L_p(\Gamma)$. Teorema rămâne adevărată și în spațiul $L_p(\Gamma, \rho)$, demonstrația se face în mod similar.

Fie $k(\tau, t)$ o funcție măsurabilă pe $\Gamma \times \Gamma$ cu singularitate slabă:

$$|k(\tau, t)| \leq c|\tau - t|^{-\mu}, \quad c = \text{const}, \quad 0 < \mu < 1.$$

Este cunoscut că operatorul integral, definit de relația

$$(T\varphi)(t) = \int_{\Gamma} k(\tau, t) \varphi(\tau) d\tau, \quad (10)$$

este compact în spațiul $L_p(\Gamma)$. O afirmație similară are loc și în spațiul $L_p(\Gamma, \rho)$, unde $\rho(t) = \prod_{k=0}^n |t - t_k|^{\beta_k}$.

Teorema 2. Fie numerele $p, \beta_0, \beta_1, \dots, \beta_m$ verifică condițiile:

$$1 < p < +\infty, \quad -1 < \beta_k < p-1, \quad k = 0, 1, 2, \dots, m,$$

atunci operatorul integral (10) este compact în spațiul $L_p(\Gamma, \rho)$.

Demonstrație. Se verifică ușor că operatorul T este compact în $L_p(\Gamma, \rho)$ dacă și numai dacă operatorul

$K = h^{-1}ThI$, unde $h(t) = \prod_{k=0}^n |t - t_k|^{\alpha_k}$, $\alpha_k = \beta_k/p$, este compact în spațiul $L_p(\Gamma)$. Fie:

$$k_n(\tau, t) = \begin{cases} k(\tau, t), & \text{pentru } |\tau - t| \geq 1/n, \\ 0, & \text{pentru } |\tau - t| < 1/n. \end{cases}$$

Notăm prin A, A_n și K_n următorii operatori integrali:

$$(A\varphi)(t) = \int_{\Gamma} (h^{-1}(t)k(\tau, t)h(\tau) - k(\tau, t))\varphi(\tau) d\tau,$$

$$(A_n\varphi)(t) = \int_{\Gamma} (h^{-1}(t)k_n(\tau, t)h(\tau) - k_n(\tau, t))\varphi(\tau) d\tau,$$

$$(K_n\varphi)(t) = \int_{\Gamma} (h^{-1}(t)k_n(\tau, t)h(\tau))\varphi(\tau) d\tau.$$

Așa cum $h \in L_q(\Gamma)$, $h^{-1} \in L_p(\Gamma)$ ($p^{-1} + q^{-1} = 1$) și funcția $k_n(\tau, t)$ este mărginită, atunci

$$\int_{\Gamma} |dt| \left(\int_{\Gamma} |h^{-1}(t)k_n(\tau, t)h(\tau)|^q |d\tau| \right)^{p-1} < +\infty,$$

și, prin urmare, operatorul K_n este compact în $L_p(\Gamma)$. De aici rezultă continuitatea completă în $L_p(\Gamma)$ a operatorului A_n . Vom demonstra că $\lim_{n \rightarrow \infty} \|A - A_n\| = 0$. Fie $M_n = A - A_n$ și $m_n(\tau, t)$ nucleul operatorului M_n . Din teorema lui B.Hvedelidze despre continuitatea operatorului integral singular cu nucleul Cauchy în spațiul $L_p(\Gamma, \rho)$ rezultă continuitatea operatorului

$$(B\varphi)(t) = \int_{\Gamma} \left| \frac{h^{-1}(\tau)h(t)}{\tau - t} - \frac{1}{\tau - t} \right| |\varphi(\tau)| |d\tau|.$$

Notăm prin $b(\tau, t)$ nucleul acestui operator. Așa cum $|m_n(\tau, t) \leq cn^{\mu-1}b(\tau, t)|$, rezultă:

$$\|M_n\| \leq cn^{\mu-1}\|B\| \quad \text{și} \quad \|M_n\| \rightarrow 0 \quad \text{pentru } n \rightarrow \infty.$$

Așadar, am demonstrat că operatorul A este compact în spațiul $L_p(\Gamma)$. Prin urmare, și operatorul K este compact în spațiul $L_p(\Gamma, \rho)$. Teorema este demonstrată.

Teorema 3. Fie Γ un contur simplu și închis de tip Leapunov, iar $t = \beta(z)$ o funcție care transformă în mod conform discul unitate în domeniul D^+ mărginit de conturul Γ , atunci funcția

$$k(\xi, z) = \frac{\beta'(z)}{\beta(z) - \beta(\xi)} - \frac{1}{\xi - z} \quad (|\xi| = 1, |z| \leq 1)$$

are singularitate slabă pe conturul $\Gamma_0 = \{\xi \mid |\xi| = 1\}$.

Demonstrație. Fie $z, \xi \in \Gamma_0$; $z = e^{i\theta}$, $\xi = e^{i\theta_0}$ și, de exemplu, $\theta_0 < \theta_1$. Putem considera că $\theta_1 - \theta_0 \leq \frac{\pi}{2}$.

Fie $u = e^{i\theta}$ ($\theta_0 \leq \theta \leq \theta_1$) și $r = |u - \xi|$, atunci $|du| = d\theta = (\cos \theta / 2)^{-1} dr \leq \sqrt{2} dr$. Așa cum conturul Γ este de tip Leapunov, derivata $\beta'(z)$ verifică condițiile lui Holder cu un exponent α ($0 < \alpha < 1$), adică

$$|\beta'(u) - \beta'(\xi)| \leq c|u - \xi|^\alpha = cr^\alpha, c = \text{const.}$$

Prin urmare,

$$|\beta(z) - \beta(\xi) - \beta'(\xi)(z - \xi)| = \left| \int_{\gamma} (\beta'(u) - \beta'(\xi)) du \right| \leq c \int_0^{|z-\xi|} r^\alpha \sqrt{2} dr = c_1 |z - \xi|^{\alpha+1}, \quad (11)$$

unde γ este arcul de cerc, care unește punctele z și ξ . O evaluare similară de forma (11) se obține și pentru punctele z , $|z| < 1$, dacă punem $u = \lambda z + (1 - \lambda)\xi$ ($0 \leq \lambda \leq 1$) și în calitate de γ vom lua segmentul de dreapta, care unește punctele z și ξ . Deoarece transformarea β este conformă, atunci este îndeplinită condiția $\beta'(\xi) \neq 0$ ($\xi \in \Gamma_0$) și, în consecință,

$$\left| \frac{\beta(\xi) - \beta(z)}{\xi - z} \right| \geq c_2 > 0. \quad (12)$$

Din inegalitățile (11) și (12) obținem:

$$|k(\xi, z)| = \left| \frac{\beta'(z)}{\beta(z) - \beta(\xi)} - \frac{1}{\xi - z} \right| = \frac{|\beta'(z)(\xi - z) - \beta(z) - \beta(\xi)|}{|(\beta(z) - \beta(\xi))(\xi - z)|} \leq \frac{c_1 |\xi - z|^{\alpha+1}}{c_2 |\xi - z|^2} = c_3 |\xi - z|^{\alpha-1}. \quad (13)$$

Teorema este demonstrată.

Fie Γ_1 și Γ_2 două linii formate dintr-un număr finit de curbe închise și deschise fără puncte de autointersecție și $\beta: \Gamma_1 \rightarrow \Gamma_2$, $z = \beta(t)$, o funcție bijectivă. Notăm prin S_1 și S_2 operatorii integrali singulari Cauchy pe aceste linii:

$$(S_1\varphi)(t) = \frac{1}{\pi i} \int_{\Gamma_1} \frac{\varphi(\tau)}{\tau - t} d\tau, t \in L_1, \quad (S_2\varphi)(t) = \frac{1}{\pi i} \int_{\Gamma_2} \frac{\varphi(\tau)}{\tau - t} d\tau, t \in L_2,$$

care acționează în spațiile $L_p(\Gamma_1, \rho_1)$ și, respectiv, în $L_p(\Gamma_2, \rho_2)$, unde $\rho_1(t) = \prod_{k=0}^n |t - t_k|^{\beta_k}$ și

$\rho_2(z) = \prod_{k=0}^n |z - z_k|^{\beta_k}$, $z_k = \beta(t_k)$, iar prin B notăm operatorul linear, inversabil și mărginit din $L_p(\Gamma_1, \rho_1)$

în $L_p(\Gamma_2, \rho_2)$ definit de relația $(B\varphi)(z) = \varphi(\beta^{-1}(z))$.

Teorema 4. Fie funcția $\alpha, \alpha = \beta^{-1}$, posedă derivată α' care verifică condițiile lui Holder pe Γ_2 : $|\alpha'(z_1) - \alpha'(z_2)| \leq c|z_1 - z_2|^\mu$, $c = \text{const}$, $0 < \mu < 1$, și este diferită de zero pe Γ_2 , atunci operatorul S_2 poate fi exprimat sub forma

$$S_2 = BS_1B^{-1} + T,$$

unde T este un compact în $L_p(\Gamma_2, \rho_2)$.

Demonstrație. Fie r o funcție rațională pe Γ_2 , $\varphi = B^{-1}r$ și $T = S_2 - BS_1B^{-1}$, atunci

$$(Tr)(z) = \frac{1}{\pi i} \int_{\Gamma_2} \frac{r(\xi)d\xi}{\xi - z} - \frac{1}{\pi i} \int_{\Gamma_2} \frac{\varphi(\tau)d\tau}{\tau - \alpha(z)}.$$

În ultima integrală este justificat schimbul de variabilă $\tau = \alpha(z)$ (a se vedea [4]) și, în rezultat, se obține:

$$(Tr)(z) = \frac{1}{\pi i} \int_{\Gamma_2} \left(\frac{1}{\xi - z} - \frac{\alpha'(\xi)}{\alpha(\xi) - \alpha(z)} \right) r(\xi) d\xi.$$

Din teorema 3 rezultă că nucleul acestui operator are singularitate slabă pe Γ_2 , și, în baza teoremei 2, este compact. Teorema este demonstrată.

Referințe:

1. Михлин С.Г. Сингулярные интегральные уравнения // УМН, 1948, т.3, вып.3, с.29-112.
2. Gohberg, I., Krupnik N. Introduction to the theory of one-dimensional singular integral operators. - Birkhäuser Verlag, Basel, Boston, Stuttgart, 1992.
3. Neagu V. Algebre Banach generate de operatori integrali singulari. - Chișinău: CEP USM, 2005.
4. Мусхелишвили Н.И. Сингулярные интегральные уравнения. - Москва: Наука, 1968.

Prezentat la 28.09.2009